

NR 11 (72)
LISTOPAD 2004

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY ŚWIERADÓW - CZERNIAWA ZDRÓJ

Tak blisko, a zarazem tak daleko

Teresa Sobol (z lewej) i Stefania Lipnicka są Polkami mieszkającymi na Białorusi, w niewielkim miasteczku Iwieniec. Od urodzenia nie opuściły swych rodzinnych stron, ale zakrety historii sprawiły, że choć nie ruszyły się z miejsca, są obywatelkami trzeciego już kraju (Rzeczpospolita Polska, Związek Radziecki, Republika Białorusi). Gdy tylko przyznawanie się do polskości przestało być występkiem, obie zaczęły intensywnie działać na rzecz zachowania kulturalnego dziedzictwa przodków, działając w Związku Polaków i śpiewając ojczyste pieśni w zespole „Kresowianka”. W listopadzie na zaproszenie Uzdrowiska Świeradów-Czerniawa przebywały w Domu Zdrojowym na dwutygodniowym turnusie sanatoryjnym. „Notatnikowi Świeradowskiemu” opowiedziały o swym życiu w sąsiedzkim kraju, położonym tak blisko od nas, a zarazem tak daleko. Relacja z tej rozmowy na stronach 8 i 9.

Szanowni Państwo!

Każda miejscowość turystyczna stara się o zainteresowanie potencjalnych gości różnej natury atrakcjami. Jedną z takich atrakcji Świeradowa miała być „kolej gondolowa” na Stóg Izerski. Pomysł dyskutowany był przez wiele lat i kiedy w roku 2001 gmina otrzymała środki z Euroregionu Nysa na realizację studium wykonalności tego przedsięwzięcia - 26.200 euro (6.580 euro to był udział własny gminy) i powstała spółka powołana przez prywatne osoby zainteresowane jego wykonaniem, wydawało się, że w niedługim czasie pierwsi turyści wjadą „kolejką” na Stóg Izerski.

W przekonaniu takim utwierdzał mieszkańców Świeradowa prezes spółki wspierany przez ówczesne władze naszej gminy o czym można było przeczytać choćby na łamach „Notatnika...”. Czas mijał, a efektów działań nie było widać i tak jest niestety do dnia dzisiejszego. Z informacji przez nas posiadanych wynika, że spółka otrzymała potrzebne pozwolenia na budowę. Otrzymała również zgodę na wyłączenie potrzebnych terenów pod budowę tras narciarskich i samego wyciągu. Gdyby gmina nie była w żaden sposób związana ze spółką, komentowanie jej sytuacji z całą pewnością byłoby niestosowne. Jednak jest inaczej. Gmina dysponuje 4 akcjami spółki oraz związana jest z nią dwoma umowami na wieloletnią dzierżawę gruntów pod budowę dolnej stacji „kolejki” oraz centrum hotelowego.

W chwili obecnej spółka ma znaczące zobowiązania w stosunku do gminy, z których się nie wywiązuje. Sytuacja taka powoduje określone skutki dla naszego budżetu, od każdej bowiem faktury za dzierżawę zmuszeni jesteśmy odprowadzić podatek VAT. Taka sytuacja nie może trwać wiecznie. Rada Miasta już dwukrotnie zdecydowała o nieobejmowaniu akcji w zwiększonym kapitale akcyjnym spółki. Objęcie proponowanych akcji wiązałoby się z zaangażowaniem kolejnych środków gminnych, na co pozwolić sobie nie możemy. Coraz bliżej jesteśmy decyzji o rozwiązaniu umów wiążących nas ze spółką i w moim przekonaniu - będzie to decyzja racjonalna.

Idea budowy kolei linowej na Stóg Izerski (niekoniecznie gondolowej) nie jest pomysłem chybionym, jednak dla jej realizacji potrzebny jest kapitał, a tego najwyraźniej zabrakło spółce. Mam jednak wciąż nadzieję, że w niedługim czasie znajdzie się wiarygodny inwestor, który zainteresuje się tym przedsięwzięciem i może z lepszym skutkiem je zrealizuje.

W następnym numerze poinformuję Państwa o dokonaniach na półmetku bieżącej kadencji, a także o zrealizowanych zadaniach roku bieżącego.

Zbigniew Szereniuk

WIADOMOŚCI SAMORZĄDOWE

1. Dokonano kontroli baz sprzętowych firm odpowiedzialnych za zimowe utrzymanie miasta. Zasady i sposób utrzymania dróg gminnych w stosunku do ubiegłego sezonu zimowego pozostały niezmienione. Zadanie będą realizować też te same podmioty gospodarcze. W Czerniawie – zakład Leopolda Ochramowicza, w Świeradowie – konsorcjum firm Romualda Franckiewicza i Mariusza Stachurskiego. Zgromadzony materiał uszorstniający i zwalczający śliskość, jak również sprawny sprzęt wykonawców pozwalają mieć nadzieję, iż na zimowe utrzymanie dróg gminnych w zbliżającym się sezonie zimowym mieszkańcy i goście naszego miasta nie będą narzekać.

Ponadto 1 października br. roku Burmistrz Miasta Zbigniew Szereniuk podpisał porozumienie z powiatem lubańskim, na mocy którego gmina przejęła na siebie obowiązek zimowego utrzymania dróg powiatowych znajdujących się na jej terenie administracyjnym (z wyłączeniem ul. Głównej). Porozumienie zawarto na okres od 1 listopada br. do 31 marca 2005 r. Powiat będzie przekazywał gminie środki na realizację zadania w kwocie 995 zł miesięcznie.

2. Pozytywne wieści docierają do gminy z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Złożone wnioski o pomoc finansową Unii Europejskiej na realizację zadań:

– budowa oczyszczalni ścieków dla miasta Świeradów-Zdrój przy ul. Wiejskiej; wartość zadania – 5.637 tys. zł, wnioskowana dotacja – 4.228 tys. zł.

– modernizacja ujęcia wody „Łużyca” i wodociągowanie Czerniawy; wartość zadania – 5.307 tys. zł, wnioskowana dotacja – 3.980 tys. zł.

– w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnych i ocenione przez Panel Ekspertów.

3. Kontynuowana jest współpraca z gminą Leśna w zakresie wspólnego uporządkowania gospodarki ściekowej. W ramach zadania „Czyste źródła rzeki Kwisy i Czarnego Potoku” gminy zawarły porozumienie, którego przedmiotem jest zmiana dokumentacji technicznej oczyszczalni ścieków w Pobiednej, mającej obsługiwać Czerniawę. Koszt wykonania zadania określony został kwotą 28.792 zł, a wysokość partycypacji gminy – kwotą 18.000 zł. Udziały gmin zostały ustalone na podstawie szacunków procentowych obciążeń projektowanej oczyszczalni.

4. W toku znajdują się roboty związane z modernizacją rowu przydrożnego przy ul. Lipowej (fot. powyżej). Zadanie realizuje S.C. „REMO” ze Lwówka Śląskiego. Brak inwentaryzacji geodezyjnej sieci wodociągowej, a przede wszystkim jej wadliwe wykonanie w rejonie prowadzonych robót było jedną z przyczyn jej uszkodzenia. Nastąpiły okresowe przerwy dostawy wody do odbiorców. Wystąpiły też problemy komunikacyjne z uwagi na prace w pasie drogowym. Sprawne wykonywanie robót ziemnych i budowlanych utrudnia niesprzyjająca aura. Za wszelkie utrudnienia wynikłe dla mieszkańców przy realizacji zadania przepraszamy.

5. Przyjście zimy, a uprzednio opady deszczu opóźniają zakończenie wymiany pokrycia dachowego na budynku Urzędu Miasta. Zadanie realizuje firma Romualda Zhanda z Jeleniej Góry. Zaawansowanie robót należy określić na około dwie trzecie. Determinacja i pełna mobilizacja firmy pozwala mieć nadzieję, iż uda się je dokończyć w tym roku.

Wiele osób zadaje sobie zapewne pytanie dlaczego dach jest wymieniany w tym okresie? Gmina planowała wykonać w 2004 roku kompleksową termomodernizację budynku Urzędu Miasta. Sporządzono stosowną dokumentację, wykonano audyt energetyczny. Oceniono, iż zadanie miało kosztować ok. 600.000 zł. Złożony został wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu o jego dofinansowanie. Po otrzymaniu informacji, że dofinansowanie możliwe jest jedynie w formie pożyczki, okazało się, iż jego realizacja jest zbyt dużym obciążeniem finansowym gminy. Przystąpiono niezwłocznie do realizacji wymiany pokrycia dachowego.

Urząd Miasta Świeradów-Zdrój

Burmistrz Miasta – **Zbigniew Szereniuk** – 7816119; Zastępca Burmistrza – **Walery Czarnecki** – 7817680; Sekretarz Miasta – **Sylwia Błaszczuk** – 7817562; Skarbnik – **Iwona Kosmala** – 7816659; Sekretariat Burmistrza i Zastępcy Burmistrza – **Krystyna Kisiel** – 7816489; faks – 7816585.

Biuro Rady Miasta – **Jolanta Bobak, Diana Timoftiewicz-Żak** – 7817666; Działalność Gospodarcza, Zamówienia Publiczne – **Tomasz Glinkowski** – 7817601; Referat Gospodarki Nieruchomościami i Zagospodarowania Przestrzennego – **Wiesława Hunciewicz** – 7817092; Ref. Gosp. Nie-uchom. i Zagosp. Przestrz. – **Ryszard Szczygieł, Bogumiła Tasulis** –

7817558, **Rafał May** – 7817297; Kierownik Gospodarki Miejskiej – **Eugeniusz Grabas** – 7817071; Referat Gospodarki Miejskiej – **Anna Mazurek, Andrzej Groński** – 7816970; **Izabela Jurczak** – 7816324; Kierownik USC – **Danuta Żytkiewicz** – 7816929, Meldunki i dowody osobiste – **Halina Stettner** – 7816929; Straż Miejska – **Ryszard Nowak** – 7816896; Obrona Cywilna i Zarządzanie Kryzysowe – **Tadeusz Baka** – 7816841; Księgowość – **Anna Leśniak** – 7816452, **Grażyna Wojciechowicz** – 7816659; Kadry – **Joanna Szczekulska** – 7816553; Referat Finansów Oświaty – **Bożena Czulkiewska, Władysława Grabowska** – 7816471; Referat ds. Turystyki, Kultury i Sportu – **Dorota Marek-Miakienko, Monika Hajny** – 7816350, faks – 7816100.

* Zakład Gospodarki Komunalnej – sekretariat: **7816343**, kierownik: **7816425**. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – sekretariat: **7816321**, kierownik: **7816076**, punkt konsultacyjnej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **7816114**; Przedszkole Miejskie: **7816339**; Miejski Zespół Szkół: **7816373, 7816668, 7816224**; Szkoła Podstawowa nr 2 – sekretariat: **7816379**, świetlica środowiskowa: **7845712**; Miejska Biblioteka Publiczna: **7816394**; Klub AA: **7816114**; Klub Seniora, Związek Emerytów, Związek Sybiraków: **7816209**; Ochotnicza Straż Pożarna – dowódca jednostki w Świeradowie: **7816426**, gminny komendant OSP, dowódca jednostki w Czerniawie: **7845573**.

ŚLĄSKIE TRADYCJE – Kurs Rzemiosła Artystycznego

Urząd Miasta
Świeradów-Zdrój
ogłasza nabór na
Kurs Rzemiosła
Artystycznego
przeznaczonego

dla osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie Świeradowa-Zdroju oraz na terenie Euroregionu "Nysa".

Szkolenie będzie obejmowało kursy:

- artystycznej obróbki drewna,
- obróbki szkła,
- kactwa ręcznego i haftu regionalnego.

Zajęcia odbywać się będą dwa razy w tygodniu po osiem godzin przez cztery miesiące. Termin rozpoczęcia zajęć praktycznych przewidywany jest na drugą połowę grudnia. Kurs zakończy się 30 marca 2005 r. **Udział w zajęciach jest bezpłatny.**

Wszystkich zainteresowanych wzięciem udziału w Kursie Rzemiosła prosimy o kontakt z Miejskim Biurem Informacji Turystycznej w Świeradowie-Zdroju przy ul. Zdrojowej 10 lub pod nr tel. **7816350**.

Formularze zgłoszeniowe są dostępne w MBIT (z możliwością wypełnienia na miejscu).

Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej.

(MH)

11 listopada – Święto Niepodległości

11 listopada po południu w Kawiarni Zdrojowej odbyła się uroczystość poświęcona kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Na program złożyły się pieśni patriotyczne w wykonaniu artystów wrocławskich – Andrzeja i Doroty Jankiewiczów (fot. u góry), a także wiersze o podobnej tematyce zaprezentowane przez laureatów niedawnego konkursu recytatorskiego: Martę Teklińską, Sarę Golc, Wiktoria Wiktorczyk i Martynę Tomczyk (z prawej), która na początek i na zakończenie słów tekstu piosenki „Żeby Polska” zagrała na skrzypcach jej melodię.

Powyższe uwarunkowania, jak również konieczność wykonania dokumentacji technicznej zadania oraz procedura przetargowa wyłonienia wykonawcy sprawiły, że rozpoczęcie robót przesunięto w czasie.

6. 29 października 2004 r. zawarta została umowa z Pracownią Projektową ATA w Lubaniu zlecająca wykonanie dokumentacji technicznej budowy ciągu pieszego łączącego ul. 11 Listopada z os. Korczaka. Doku-

mentacja ma zostać wykonana do 27 grudnia br. i będzie kosztować gminę 2.440 zł.

Oprac. kierownik referatu GMI –
Eugeniusz Grabas

Dwa lata minęły, jak z bicia strzelił

Ani się człowiek obejrzał, a dwa lata obecnej kadencji samorządu gminnego minęły, jak z bicia strzelił. Połowa czteroletniej kadencji do dobrego czasu na refleksję o tym, co za nami, jak też na zastanowienie się nad tym, czego jeszcze w drugiej połowie kadencji władze gminne mogą dokonać.

Zapytać można wprost: Czy nasze miasto rozwija się, czy też nie? Czy jego mieszkańcom żyje się coraz lepiej, czy też gorzej? Czy problemy mieszkańców, inwestorów, gości są przez samorząd gminny właściwie postrzegane i czy władza dąży do ich rzeczywistego rozwiązania? Czy wreszcie panuje w mieście właściwy klimat współpracy i wzajemnego zrozumienia pomiędzy samorządem, a działającymi na terenie Świeradowa przedsiębiorcami?

Pytania można mnożyć, a każdy z mieszkańców w swoim sercu, na podstawie własnego doświadczenia, potrafi sobie na nie odpowiedzieć. Pozwolę sobie więc i ja udzielić tych kilku odpowiedzi na postawione tu pytania.

Otóż tak się składa, że od przybycia do Świeradowa w 1987 roku miałem możliwość obserwować różne etapy „ewolucji” naszego miasta. Najpierw schyłek „złotych lat państwowego lecznictwa uzdrowskiego”, które zakończyły się na początku lat dziewięćdziesiątych upadkiem obiektów FWP i branżowych, później okres kilku lat zapaści i mozołnych prób wykreowania na bazie majątku byłej FWP nowej rzeczywistości, a wreszcie pod koniec lat dziewięćdziesiątych rozpoczynający się okres rozwoju, który z dużą dynamiką trwa do dziś.

To u schyłku XX wieku, jak Feniks z popiołów, powstawały i odzyskiwały swój dawny blask w rękach nowych prywatnych właścicieli dawne pensjonaty i sanatoria FWP, zakładowe, a także sprzedawane z przymusu przez Uzdrowisko. To wtedy pojawili się na większą skalę goście kuracyjni zza zachodniej granicy – początkowo przyjmowani przez mieszkańców Świeradowa z dystansem, z nieufnością; dziś już nikogo z nas nie dziwi niemiecka mowa i gwar na ulicach i w parkach. Myślę, że większość z nas przekonała się, że goście z Niemiec przyjeżdżają po zdrowie i siły do naszego kurortu, a nie po to, aby „zabrać nam mienie” – koła historii nikt już nie zawróci, a walory lecznicze i oferowany poziom usług są dla Niemców, przy niewygórowanych cenach, silnym magnesem.

Mogą się oburzyć ci, którzy uważają, że polskie uzdrowiska powinny być odwiedzane licznie przez naszych rodaków. Myślę, że to już niebawem może nastąpić, ale nie da się tego zadekretować – uważam, że okres zachwyty innymi stronami świata powoli mija i coraz więcej Polaków na powrót odkrywa piękno i walory naszej ziemi. Póki co honoru krajowych gości bronią kuracjusze przyjeżdżający do Uzdrowiska w ramach skierowań z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Czy Świeradów-Zdrój się rozwija? Myślę, że tak. Miasto z roku na rok pięknieje, przybywa odnowionych pensjonatów i hoteli, remontowane są ulice, poszerza się zakres skanalizowanych rejonów miasta, dbałość o zimowe i letnie oczyszczanie miasta jest coraz lepsza. Myślę, że wbrew naszej narodowej skłonności do narzekania poprawia się również byt mieszkańców.

W ukształtowaniu obecnego stanu miasta i we wprowadzeniu go na ścieżkę dynamicznego rozwoju swój znaczący udział miały i mają nadal rzesze samorządowców – burmistrzowie poprzednich i obecnej kadencji, radni, pracownicy samorządowi. Nie zamierzam tu nikomu wystawiać laurów, gdyż jedyną formą uznania dla samorządowca jest głos wyborcy, zarówno ten codzienny, wyrażany w rozmowach z radnymi czy burmistrzem, jak też wrzucony do urny co cztery lata.

Władze gminne mają określony zakres kompetencji i odpowiedzialności w zakresie wszelkich spraw dotyczących mieszkańców i obszaru. Od początku mojej działalności w Radzie Miasta Świeradowa-Zdroju przyświeca mi taka oto idea – władza gminna nie powinna przeszkadzać w rozwijaniu aktywności gospodarczej na terenie miasta, a w miarę posiadanych kompetencji i możliwości finansowych – powinna wspierać te działania. Samorząd zobowiązany jest do należytego wywiązywania się z nałożonych nań obowiązków, głównie w zakresie oświaty, kultury, zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków. Szczególną wrażliwość władza musi przejawiać wobec „braci naszych słabszych”, nie radzących sobie z własnym utrzymaniem i uzależnieniami.

Staram się taki model sprawowania władzy wspólnie z innymi radnymi i burmistrzem propagować. Uważam, że pomimo pewnych początkowych trudności Rada Miasta stanowi obecnie skonsolidowany zespół ludzi nakierowanych na prorozwojowe działania, które wspólnie z władzą wykonawczą, czyli burmistrzem, wspólnie planujemy i przeprowadzamy.

Wszystkich podejmowanych działań nie sposób tu opisywać, ani też nie ma takiej potrzeby, gdyż mieszkańcy widzą na co dzień zakres zmian dokonujących się w naszym mieście.

Ważne podkreślenia są jednak pewne sprawy, którymi Rada Miasta zajmowała się w minionych dwóch latach obecnej kadencji samorządu.

Otóż gmina stanęła przed bardzo poważnym wyzwaniem w zakresie infrastruktury wodociągowej i ściekowej. Dynamiczny rozwój Świeradowa-Zdroju wymusił na nas podjęcie ogromnego wysiłku inwestycyjnego w zakresie ujmowania wody, rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz budowy oczyszczalni ścieków – zarówno dla centrum miasta, przedmieść, jak też osiedla Czerniawa. Kompleksowe rozwiązanie tych problemów rozpisane na kilka lat i kilka dziesiąt milionów złotych, z planowanym znacznym udziałem funduszy unijnych, przy współudziale sąsiednich gmin, doprowadzi do znacznego wzrostu możliwości inwestowania w mieście, szczególnie w Czerniawie, która budzi się z wieloletniego letargu, ale przede wszystkim poprawi komfort życia mieszkańców Świeradowa-Zdroju.

Gmina złożyła szereg wniosków o dotacje unijne, w tym na wodociągowanie Czerniawy i budowę oczyszczalni ścieków przy ul. Wiejskiej – obecnie trwa procedura oceny tych wniosków.

Innym życiowym, aczkolwiek budzącym emocje tematem była podjęta w minionym okresie próba zmiany granic administracyjnych gminy polegająca na rozszerzeniu terenu Świeradowa-Zdroju o okalające miasto lasy, które stanowią naturalną otulinę naszego uzdrowiska. Chociaż Rada Ministrów nie podzieliła naszego stanowiska, powołując się na sprawy proceduralne, to sprawy nie uważamy za zamkniętą i podejmujemy kolejne starania w tej sprawie. Ważne jest też to, że nie doszło przy okazji tej sprawy do zantagonizowania społeczeństwa Świeradowa i Mirska, który to antagonizm próbowała przy tej okazji wzniecić prasa.

Wiele działań Rady Miasta związanych było z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, w związku z czym na gminę nałożono kolejne obowiązki (np. obsługę świadczeń rodzinnych dla kilkuset mieszkańców gminy).

Rada Miasta podjęła w ciągu dwóch lat 80 uchwał. Przyjmowane przez radę uchwały podatkowe dzięki pragmatycznemu podejściu radnych i burmistrza, w wielu przypadkach podatki i opłaty lokalne niższe od maksymalnych dozwolonych przez prawo, a na rok 2004 nie uległ zmianie podatek od środków transportu i opłata miejscowa. Przyjmowany przez radę budżet jest konsekwentnie realizowany przez burmistrza, a obecny poziom zadłużenia gminy jest daleki od dopuszczalnych norm ustawowych, co pozwala na planowanie udziału własnego w realizowanych inwestycjach infrastrukturalnych.

Nie bez znaczenia jest również „spokój społeczny” wypracowany zarówno na linii władza gminna – przedsiębiorcy działający w gminie, jak też na linii władza – mieszkańcy.

Nie potwierdziły się obawy dotyczące preferencji dla niektórych przedsiębiorców, jak też zdecydowanie opadły powyborcze emocje.

Atmosfera wspólnej twórczej pracy na rzecz rozwoju miasta i wzajemnego zrozumienia jest niezbędna do właściwego funkcjonowania władzy samorządowej.

Jakie zatem zadania czekają samorząd Świeradowa-Zdroju w najbliższej przyszłości?

Główny nurt działań skierowany zostanie na realizację nakreślonych wyżej inwestycji infrastrukturalnych w ujęciu wody, wodociągi, kanalizację i oczyszczalnię ścieków.

Nie zapominamy oczywiście o tym, co stanowi o uroku naszego miasta – o parkach zdrojowych. Rozpoczyna się realizacja przedsięwzięcia polegającego na rewitalizacji parków uzdrowskich, które polegać będzie zarówno na systemowej poprawie drzewostanu i innej roślinności, jak też na odbudowie wspólnie ze spółką

Pomysły i problem skali

Z WALERYM CZARNECKIM – zastępcą Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój, rozmawia Adam Karolczuk

Panie burmistrzu, punktem wyjścia do rozmowy jest wyczytana informacja w prasie, że władze Wrocławia chcąc zmobilizować mieszkańców do współuczestniczenia w zarządzaniu miastem, ogłosiły, iż przyznają społeczeństwu inicjatywę uchwałodawczą, jeśli pod wnioskiem podpisze się 5 tys. osób. Oczywiście, malkontenci stwierdzili, że to za wysoki próg, w sumie nie wiadomo, jak potoczy się ten projekt, a ja przełożyłem to na realia świeradowskie i wyszło mi, że gdyby przyznać podobną inicjatywę świeradowianom, wystarczyłoby 35 podpisów pod projektem uchwały.

Małe sprostowanie. W naszych realiach trzeba 38 podpisów, nie 35, gdyż we wspomnianym projekcie założono – jako próg dla wniesienia projektu uchwały – podpisy 1 proc. wyborców. We Wrocławiu jest to około 500.000 osób u nas bez mała 3800. Oczywiście, każdy sposób zmierzający do zwiększenia pozytywnej aktywności społecznej wśród nas mieszkańców „małych ojczyzn” zasługuje na uwagę. Taka inicjatywa w przypadku Wrocławia jest ze wszech miar uzasadniona. Dlaczego? Frekwencja wyborcza podczas ostatnich wyborów samorządowych była we Wrocławiu niższa o 16 proc. od średniej wojewódzkiej i wyniosła coś ponad 32 proc. To jest istotny sygnał dla elit politycznych tego miasta, stąd zapewne ta inicjatywa. Wzorem w tym przypadku zapewne był zapis naszej konstytucji, który przyznaje inicjatywę ustawodawczą 100.000 wyborcom. Ten pomysł władz Wrocławia daje duży efekt medialny, media pomijają jednak istotny element, a mianowicie projekt uchwały powinien czynić zadość wymogom formalnym, tzn. powinien mieć oparcie w obowiązującym prawie i spełniać wymogi techniki legislacyjnej. Wróćmy jednak na nasze podwórko. Chyba nie mamy się czego wstydzić, nasza aktywność społeczna mierzona frekwencją wyborczą wyniosła ponad 52 proc. i była wyższa od średniej wojewódzkiej o 4 pkt., co plasuje nas na drugim miejscu w powiecie – za gminą Płaterówka – oraz wysoko w skali województwa i kraju. To cieszy, bo oznacza, że mieszkańcy zainteresowani są wyborem swoich reprezentantów.

Czy władzom wykonawczym nie przydałaby się jeszcze większa aktywność mieszkańców?

uzdrowską muszli koncertowej na górnym tarasie zdrojowym i reaktywowaniu orkiestry zdrojowej. Myślimy również nad przygotowaniem rewitalizacji otoczenia uzdrowskiego centrum Czerniawy, która budzi się do życia zdrojowego i będzie w najbliższej przyszłości potrzebować takiego miejsca.

Ważnym problemem jest dokończenie reorganizacji ruchu ulicznego w ścisłym centrum Świeradowa-Zdroju – wprowadzenie ruchu jednokierunkowego na ulicy Zdrojowej poprawiło przepływ drożność tej części miasta, ale wszyscy widzimy, że zastosowane rozwiązanie nie jest w pełni satysfakcjonujące.

W ramach aktywizacji zawodowej prowadzony będzie z inicjatywy jednego z radnych projekt „Śląskie tradycje” mający na celu wykreowanie lokalnych wytwórców pamiątek i rękodzieła.

Oprócz statutowej działalności będziemy podejmować szereg działań zmierzających do poprawy estetyki miasta, likwidowania drobnych aczkolwiek dokuczliwych uciążliwości, w celu poprawy warunków życia mieszkańców i gości coraz liczniej odwiedzających nasze miasto.

Mariusz Kiedrzyń – przewodniczący Rady Miasta Świeradowa-Zdroju

Oczywiście. Przecież władza nie może być poza społeczeństwem. Pan Burmistrz zawsze chętnie popiera każdy przejaw dobrego zaangażowania w życie naszej społeczności. Nie bez znaczenia jest tutaj dobra współpraca z Radą Miasta, wszak to przez jej forum przechodzą wszystkie istotne dla miasta decyzje. Wracając, w kontekście tego pytania, do tematu inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców, zastanawiam się, czy ten pomysł z Wrocławia nie stałby się w naszych realiach tylko „martwym zapisem”, mnożeniem bytów prawnych? Chciałem przez to powiedzieć, że nie należy w sposób bezkrytyczny przenosić wszystkich pomysłów. To, co się może sprawdzić we Wrocławiu, niekoniecznie musi u nas. Jest to problem skali.

Obecnie inicjatywa uchwałodawcza przysługuje jednemu radnemu, więc każdy mieszkaniec może przez radnego wnieść projekt swojej uchwały pod obrady rady. Oczywiście, taki projekt musi spełniać te wymogi, o których wspominałem wcześniej.

Czy fakt, że na trzy kolejne zebrania mieszkańców z przedstawicielami władzy w trzech różnych miejscach przychodzi w sumie ok. 50 osób, nie jest dla burmistrzów nazbyt deprymujący?

A dlaczego ma być? Przecież spotkania takie to nie dobrze znana sprzed 15 lat „masówka”! Tak było przecież jeszcze niedawno – na wyborach miała być frekwencja 99,9 proc., na spotkaniu z sekretarzem, który pochylał się z „troską”, byli wszyscy, bo jeśli ktoś nie poszedł, był wrogiem ludu i zajmowały się nim odpowiednie służby. Jednak pytania zadawali tylko nieliczni. Chyba nie jest istotna masowość, jak udowodniła historia naszego kraju, ale cel tych spotkań. Jeśli celem nie ma być rozwiązanie konkretnych problemów, dwustronny przepływ informacji, a legitymizacja władz poprzez ilość uczestników tych spotkań, jak to dawniej bywało, to po co wybory? Przecież uczestnictwo w tych spotkaniach nie jest obowiązkowe, przychodzą ci mieszkańcy, którzy dokonali takiego wyboru, i to należy uszanować. Być może jest to sygnał, że przepływ informacji jest dobry, chociażby poprzez „Notatnik”, i nie należy przesądzać po ilości uczestników o potrzebie ich organizacji lub też braku takiej potrzeby.

Czy z zauważalną obojętnością społeczeństwa wobec spraw lokalnego środowiska, perspektyw rozwoju i metod pokonywania barier władzę sprawuje się łatwiej czy trudniej?

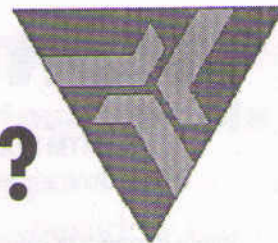
Pan chyba założył tezę na wstępie i stara się za pomocą kolejnych stawianych pytań ją udowodnić. Jednak to, co piszą media ogólnopolskie o kryzysie mechanizmów demokratycznych, nie zawsze przekłada się na lokalną rzeczywistość. W przypadku Świeradowa zdarzenia, które miały miejsce w przeciągu ostatnich lat, nie znajduje takiego uzasadnienia. Nasza społeczność lokalna zachowuje się tak jak większość społeczności innych nacji w ugruntowanych demokracjach. Nie wykazuje obojętności wobec spraw lokalnych i perspektyw rozwoju miasta, świadczy o tym chociażby frekwencja wyborcza, ilość podejmowanych przez mieszkańców interwencji w różnych sprawach, znaczny udział mieszkańców w konsultacjach w sprawie zmiany granic lub chociażby ostatni przykład: wyniki ankiety przeprowadzonej w sprawie propozycji działań kierowanych do wieloletniego planu inwestycyjnego. Co do „sprawowania władzy”, wydaje mi się, że zależy to od sposobu podejścia do tego pojęcia. Czym jest władza? Jeśli traktuje się jej sprawowanie jako służbę dla dobra publicznego, nie ma znaczenia, czy jest ona trudna, czy łatwa – ma być wykonywana rzetelnie i zgodnie z prawem.

Dalszą część rozmowy z W. Czarneckim zamieścimy w grudniowym numerze „Notatnika”.

Jak się będzie zmieniać nasze miasto?

Projekt pn. „Świeradów-Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów”

Gmina Świeradów-Zdrój rozpoczęła realizację projektu pn. „Świeradów-Zdrój Euroregionalnym Miastem przyjaznym dla turystów”. Środki na realizację projektu zostały pozyskane przez gminę ze Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Nysa w wysokości **23.373 euro**. Jest to kwota pokrywająca 75 proc. kosztów całego budżetu projektu wynoszącego **31.164 euro**.

W wyniku realizacji projektu stworzony zostanie zintegrowany system oznakowania miejskiego, który ułatwi komunikację w turystyce zmotoryzowanej i rowerowej oraz poprawi atrakcyjność turystyczną uzdrowiska.

Zakres prac będzie obejmować:

1. Wykonanie dokumentacji technicznej oznakowania miasta.
2. Wykonanie jednolitego systemu oznakowania: ulic, dzielnic, terenów turystycznych, obiektów i instytucji oraz tablice adresowe naścienne z numerami budynków.

Projekt zakłada współpracę Świeradowa i Seifhennersdorfu. Urząd naszego partnerskiego miasta będzie pełnić rolę doradcy i obserwatora przy realizacji projektu w kwestii oceny rozwiązań i ich dostosowania do standardów Unii Europejskiej.

W wyniku realizacji projektu zamontowanych zostanie: 122 tablice z nazwami ulic, tablice informacyjne i witające, 460 tabliczek adresowych, 5 tablic z informacjami o układzie komunikacyjnym i informacji o partnerach Świeradowa-Zdroju. Wykonanych zostanie też 30 parkingów rowerowych.

Kierownik projektu – Andrzej Groński

Projekt pn. „Transgraniczna koncepcja poprawy zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój”

W toku są prace związane z realizacją projektu pn. „Transgraniczna koncepcja poprawy zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój”. Termin zakończenia projektu wyznaczony jest na 14 lipca 2005 roku. W wyniku realizacji projektu powstanie dokumentacja planistyczna, która umożliwi opracowanie dokumentacji technicznej i aplikowanie o środki pomocowe Unii Europejskiej. Projekt jest ważnym krokiem w rozwoju uzdrowiska Świeradów-Zdrój. Wzrośnie jego atrakcyjność turystyczna. Zostanie uporządkowana architektura centrum miasta. Projekt przyczyni się do:

- rozwoju drobnego handlu, drobnych usług,
- dostosowania do wymogów ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym poprzez lepsze zorganizowanie centrum uzdrowiska, stworzy lepsze warunki wypoczynkowe dla kuracjuszy i turystów, w tym z miasta partnerskiego,
- zapewnienia właściwych parametrów czystości powietrza oraz natężenia hałasu w strefie A ochrony uzdrowiskowej.

Główne cele projektu:

1. Rozwój współpracy polsko-niemieckiej w zakresie planowania przestrzennego i zarządzania, zagospodarowania terenami na obszarach przygranicznych poprzez opracowanie i zatwierdzenie koncepcji poprawy zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój wraz ze studium wykonalności.

2. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej oraz inwestycyjnej gminy poprzez poprawę jakości standardów życia i wypoczynku w uzdrowisku Świeradów-Zdrój.

Budżet projektu wynosi **28.297 euro**, uzyskana kwota dofinansowania z Programu Phare to **21.222,75 euro**.

Kierownik projektu – Anna Mazurek

Projekt pn. „Transgraniczna koncepcja rewitalizacji, kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju”

Trwają przygotowania do realizacji projektu pn. „Transgraniczna koncepcja rewitalizacji, kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju”. Termin zakończenia projektu wyznaczony jest na 14 lipca 2005 roku.

W wyniku realizacji projektu powstanie dokumentacja planistyczna, która umożliwi opracowanie dokumentacji technicznej i aplikowanie o środki pomocowe Unii Europejskiej.

Projekt jest ważnym krokiem w rozwoju uzdrowiska Świeradów-Zdrój. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej uzdrowiska.

Zakres prac obejmuje wykonanie dokumentacji technicznej, dotyczącej rewitalizacji parków, a w szczególności:

- a) odbudowy zniszczonej muszli koncertowej,
- b) modernizacji istniejących oraz budowę nowych fontann,
- c) budowy nowych kwater roślin, krzewów.

Realizacja projektu przyczyni się do przywrócenia dawnej świetności parków oraz stabilizacji mikroklimatycznej.

Projekt na każdym etapie jego realizacji zakłada współpracę dwóch miast partnerskich: Świeradowa-Zdroju i Seifhennersdorfu. Pragniemy wykorzystać doświadczenia Partnera i dorobek Unii Europejskiej w zakresie rewitalizacji i urządzania kompleksów parkowych. Nawiązana zostanie współpraca z niemieckim balneologiem, jak również specjalistą historykiem do spraw zieleni. Podczas zorganizowanych przez miasto Świeradów-Zdrój polsko-niemieckich warsztatów zostanie wypracowana wspólna koncepcja, która następnie przełoży się na projekt.

Budżet projektu wynosi **24.083,8 euro**, uzyskana kwota dofinansowania z Programu Phare to **18.062,85 euro**.

Kierownik projektu – Izabela Jurczak

Kronika

W nocy z 13 na 14 października złodzieje włamali się w Czerniawie do pomieszczeń gospodarczych należących do Uzdrowiska i ukradli dwie metalowe drabiny wartości 400 zł.

21 października patrol policji zatrzymał w Świeradowie kierowcę, który prowadził malucha nie mając zapiętych pasów. W trakcie kontroli okazało się, iż mężczyzna porusza się po drogach mając zatrzymane przez sąd prawo jazdy. Przepis mówi, że kto łamie zakaz sądowy, podlega karze więzienia do roku oraz grzywny.

22 października z ul. Willowej złodziej odjechał volkswagenem golfem należącym do obywatela Niemiec, który stratę swą wycenił na 40 tys. zł.

27 października zarząd spółki uzdrowskiej zgłosił fakt przywłaszczenia myjki butelkowej przez dzierżawców rozlewni wody mineralnej w Czerniawie. Jak się okazało, myjka została oddana na złom, a Uzdrowisko oceniło swe straty z tego tytułu na 10 tys. zł. Zgodnie z prawem postępowanie takie może zostać zakwalifikowane jako czyn przestępczy i grozi za to kara więzienia do lat 5.

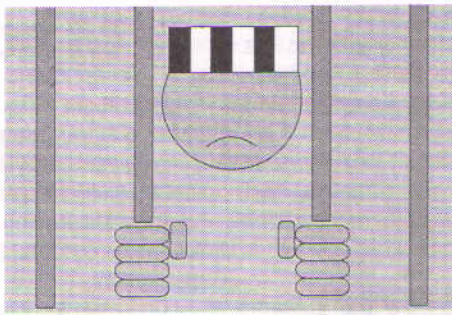
5 listopada zgodnie z zapowiedzią uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Czerniawie odwiedził przewodnik psa z Komendy Powiatowej Policji, któremu towarzyszył dzielnicowy. Młodzież miała okazję nauczyć się odruchów obronnych w przypadku ataku agresywnego psa (zdjęcie poniżej przedstawia pokaz dla przedszkolaków, jaki odbył się 15 października br.).

A tego, co znaczy agresywny pies, dał dowód jeden z mieszkańców Czerniawy, który najpierw wprawił się w stan upojenia alkoholowego, a następnie zaczął drażnić swego czworonoga, budząc w nim odruchy agresywne. Gdy zaś uznał, że pies już się dość nauczył, poszczuł psa sąsiada i – co było do przewidzenia – duży agresywny zwierzę dotkliwie pokąsało małego pieska. Teraz niefortunny „treser” stanie przed sądem i grozi mu do 1000 zł grzywny.

*

Policja wzięła się za kolporterów krzyżówek, którzy na świeradowskich ulicach sprzedawali je szermując hasłami o pomocy osobom potrzebującym pomocy zdrowotnej. Okazało się, że aż dwoje z trójki zatrzymanych kolporterów legitymowało się podrobionymi upoważnieniami i legitymacjami firm jakoby posyłających ich na akcję do Świeradowa. W wyniku przeszukania dokonanego 25 listopada u jednego z nich, mieszkańca Jeleniej Góry, znaleziono ulotkę w języku niemieckim z prośbą o wsparcie, a także wycięte z gazety

policyjna

zdjęcia dzieci poddawane chemioterapii. Niestety, na tym jego powinowactwa z działalnością charytatywną się kończyły, bo uprawiany przezeń proceder miał charakter czysto zarobkowy.

Wobec dwójki podejrzanych wszczęte zostało postępowanie z paragrafu o usiłowanie oszustwa, a osoby, które zostały pokrzywdzone w wyniku działalności rzekomych kolporterów krzyżówek, proszone są o kontakt z Rewirem Dzielnicowych, jako że ich zeznania mogą wnieść nowe wątki do prowadzonej sprawy.

Tylko jedna osoba miała dokumenty bez zarzutu, niemniej jej działalność nadal budzi wątpliwości policji i wciąż jest sprawdzana.

*

Ostatnio w Lubaniu policja zgarnęła gang złodziei aut, na koncie którego jest ponad 30 skradzionych pojazdów, a część z nich padła łupem złodziei w Świeradowie. Po tej skutecznej akcji policyjnej w naszym mieście odczuwalnie spadła ilość kradzieży.

*

W listopadzie dwóch odpowiednio przeszkolonych policjantów odbyło jedną służbę na ulicach miasta trzymając w ręku pozyskany niedawno z Komendy Powiatowej radar

(na zdjęciu). Pierwsze efekty to kilka mandatów i przypadki „obdarowania” kierowców punktami kamery. Takie akcje będą prowadzone coraz częściej, głównie na ulicach, gdzie kierowcy – zwłaszcza młodzi i przyjezdni – szarżują bez opamiętania, czyli Nadbrzeżnej, Grunwaldzkiej, Wyszyńskiego, Sanatoryjnej.

Dla przypomnienia – w mieście obowiązuje prędkość 50 km/godz., a jej przekroczenie o 6-10 km grozi mandatem karnym w wysokości 50 zł oraz jednym punktem do kolekcji. I dalej: 11-20 km to 50-100 zł i 2 punkty, 21-30 km – 100-200 zł i 4 punkty, 31-40 km – 200-300 zł i 6 punktów, 41-50 km – 300-400 zł i 8 punktów, powyżej 50 km – 400-500 zł i 10 punktów.

*

Zapraszamy na strony internetowej KPP w Lubaniu:
www.luban.policja.gov.pl

Na stronach internetowych Urzędu Miasta
www.swieradowzdroj.pl

zamieszczony jest **Biuletyn Informacji Publicznej**, zawierający wszystkie najważniejsze i najbardziej aktualne informacje dotyczące bieżącej pracy samorządu (statuty, uchwały, zarządzenia, ogłoszenia o przetargach i ich rozstrzygnięciach, oświadczenia majątkowe radnych i burmistrzów). Tym samym obywatelom zagwarantowano ustawowe prawo dostępu do informacji publicznej.

Na początku października w Nałęczowie (pierwszy i jedyny jak dotąd sprywatyzowany kurort w Polsce, który w kilka lat za pieniądze inwestora całkowicie zmienił swoje oblicze) pod hasłem **RATUJMY POLSKIE UZDROWISKA** odbył się Kongres Unii Uzdrowisk Polskich.

Przedstawiciel departamentu nadzoru właścicielskiego z Ministerstwo Skarbu zaprezentował codzienne podejście do zebranych, czyli bez obietnic. Potwierdził jedynie podział kurortów na IV kategorię:

ZUS nas dźwiga

I – uzdrowiska narodowe (tzw. okręty flagowe, jak Kołobrzeg, Świnoujście, Szczawno, Łądek, Polanica – nie będą prywatyzowane);

II – będą prywatyzowane bezpośrednio, czyli przez wystawienie udziałów lub akcji na przetarg z całymi procedurami, negocjacjami, bojami o pakiety socjalne;

III – sprzedane z wolnej ręki bez negocjacji i bez pakietu socjalnego (nabywca poda cenę i kupi jakieś małe uzdrowisko typu Przeczyszyn czy Wieniec);

IV – uzdrowiska z nierozstrzygniętymi roszczeniami prywatyzacyjnymi (Rabka, Rymanów, Szczawnica).

Wniosek zarządu spółki do premiera o umieszczenie Świeradowa w I grupie (taka była wola Rady Nadzorczej i załogi) nic nie dał – dostaliśmy odmowę.

W kwestiach prywatyzacyjnych nie padają żadne daty, za to przebąkuje się, że pieniądze ze sprzedaży innych uzdrowisk pójdą na dokapitalizowanie okrętów flagowych, ale wydaje się, że taki zabieg nie zyska zgody Brukseli, która nie lubi dotowania państwowych firm przez budżet.

Z kolei pozostałe uzdrowiska utrzymując status przedsiębiorstw państwowych nie ma żadnych szans na rozwój, inwestycje i dopływ kapitału z zewnątrz.

W tej sytuacji los Uzdrowiska Świeradów-Czerniawa zależy od kontraktów z NFZ.

Jak informuje prezes Ryszard Brzozowski, rok przyszedł zapowiadać się całkiem nieźle.

Udało się zakontraktować pobyt 700 dzieci w Czerniawie, co oznacza utrzymanie poziomu tegorocznego (inne uzdrowiska leczące dzieci odnotowały 20-procentowy spadek).

Zamknięto też kontrakty z NFZ dla leczenia uzdrowiskowego dorosłych. Udało się wynegocjować wzrost usług sanatoryjnych dla dorosłych, o 4 proc. (czyli 220 skierowań więcej), co przysporzy wpływów równoważących wzrost inflacji.

Sukcesem spółki jest kontrakt z ZUS-em, który udało się zawrzeć po dwuletniej przerwie. Jest to kontrakt całoroczny, od 3 stycznia do końca roku po 100 osób miesięcznie. Kuracjusze z tego kontraktu zamieszkają w Domu Zdrojowym (komisja wysoko oceniła warunki hotelowe i zabiegowe naszej oferty), a spółka zyska dodatkowo 2 mln zł (Świeradów uzyskał najwyższą cenę spośród 7 uzdrowisk, które podpisały z ZUS-em umowy). To pozwala – zdaniem prezesa – na ustabilizowanie sytuacji finansowej Uzdrowiska.

Trwa remont części A Domu Zdrojowego, który ma na celu poprawę warunków sanitarnych i jakość usług hotelowych. Ponieważ trwają też prace remontowe w „Gracji” (modernizacja pokoi), istnieją obawy, że przy pełnym obłożeniu umowami z ZUS-em, NFZ-em i kuracjuszami komercyjnymi w pewnym momencie może wręcz zabraknąć łóżek.

Uzdrowisko stanęło też do konkursu w NFZ na rehabilitację i reumatologię w „Goplanie” i jest wstępne zapewnienie na podpisanie umów na poziomie roku bieżącego.

Rozsyłane są także oferty do samorządów wojewódzkich i kuratoriów na organizowanie pobytów pełnopłatnych dla dzieci (np. w ramach zielonych szkół) po kosztach własnych. I tak dwutygodniowy pobyt w zielonej szkole kosztowałby ok. 260 zł od osoby.

(aka)

Macie takie same

Wspólnota Polska – Oddział Dolnośląski w lipcu br. zwróciła się z prośbą do zarządu spółki Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa z prośbą o ufundowanie pobytów sanatoryjnych z zabiegami leczniczymi dla Polaków mieszkających na Białorusi. Uzdrowisko przychyliło się do tej prośby i zaprosiło dwie osoby na 2-tygodniowy pobyt w dniach 11-23 listopada, deklarując zarazem, że w miarę możliwości będzie wysyłać kolejne takie zaproszenia.

Do Świeradowa na leczniczy pobyt przyjechały Teresa Sobol i Stefania Lipnicka, obie z niewielkiego, 6-tysięcznego miasteczka Iwieniec, położonego ok. 60 km na zachód od Mińska.

Nieopodal Iwienica rozpościera się Puszcza Nalibodzka, w której podczas ostatniej wojny prowadziło działania zgrupowanie Armii Krajowej. Jego członkowie nazywali się Legionistami Polskimi i w czas wojennej tułaczki śpiewali taką oto pieśń:

W ciemnej i gęstej Puszczy Nalibodzkiej

Tam nasi bracia o swym kraju śnią

Wiek swój młody, lata urody

Dla Ojczyzny poświęcili swej

Niedaleko leży jezioro Kromań, przepływa też czysta rzeka Wołma, pełna psstrągów.

W takim oto krajobrazie obu paniom przyszło spędzić całe życie, zresztą głównie w otoczeniu rodaków. Wsie wokół miasta w ponad 90 proc. mieszkaną są przez Polaków, w mieście poprzez mieszane małżeństwa odsetek ten spada do ok. 50 proc.

Pani Teresa skończyła studia geograficzne i całe swe zawodowe życie spędziła w szkole rosyjskiej, gdzie uczyła geografii i przez ćwierć wieku prowadziła kółko turystyczne dla dzieci. Zjeżdżała z nimi razem kawał Związku Radzieckiego, były na Kaukazie, w Górach Krymskich i Karpatach.

– *Im człowiek starszy, tym niższe szczyty zdobywał, a na starość przyszło mi spacerować po Górach Izerskich, zresztą przepięknych* – dodaje.

10 lat temu powstało koło Związku Polaków i niemal od samego początku prowadzi je T. Sobol. Jego członkowie obchodzą razem wszystkie święta: Boże Narodzenie, Wielkanoc, 3 maja, Święto Niepodległości. Często goszczą u siebie weteranów Armii Krajowej. 23 października zorganizowano święto poezji, na które zjechali się uczestnicy z pobliskiego Derewna, Rubieżewicz, Naliboków, Wołożyna, a nawet Grodna.

Także 10 lat temu w Iwienicu powstał zespół pieśni i tańca KRESOWIANKA, którą założyła i do dziś prowadzi pani Lipnicka. Urodziła się 73 lata temu i całe życie zajmowała się muzyką, do emerytury jako instruktorka muzyki w domu kultury (grała na akordeonie), a po przejściu na emeryturę dorabia ucząc muzyki w przedszkolu, gra też w kościele na organach.

– *Zaczęło się całkiem niewinnie, bo przyjechał do nas na występy podobny zespół z Grodna i jego kierownik, Tadeusz Nalewicz, popatrzył na nas i zobaczył, że ludzie na widowni mają łzy w oczach, więc zapytał, czemu my sobie takiego zespołu sami nie założymy. W tydzień zebraliśmy chętnych do śpiewania polskich piosenek. Mieliśmy też grupę taneczną, wtedy w sumie zespół liczył 36 osób, ale gdy starsi się wykruszyli i zabrakło instruktora, zostali tylko śpiewacy, razem 20 osób* – wspomina.

Na szczęście dwie dziewczyny przebywają teraz na kursie tańca w Rzeszowie i gdy wrócą, uda się reaktywować grupę, bo dzieci i młodzież wprost garnie się na scenę.

Z okazji 10 rocznicy zespołu pani Stefania odebrała z rąk ambasadora RP w Mińsku, Tadeusza Pawlaka, odznaczenie „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

„Kresowianka” zaczęła od udziału na festiwalu mniejszości narodowej w Grodnie, a potem zaczęły się wyjazdy do Polski. W 1996 – do Brzegu nad Odrą na „Najazd Poetów Na Zamek Brzeski”, w 97 – do Mrągowa na Festiwal Piosenki Kresowej, w 98 – do Koszalina na spotkanie chórów polonijnych, a w ostatnich latach trzykrotnie do Głogowa na Międzynarodowy Festiwal Kresowej Pieśni. W repertuarze zespołu znajduje się aż 70 piosenek.

Trzy lata temu Wspólnota wykupiła nieczynny dom handlowy i po dwuletnim remoncie urządziła w nim Dom Polski, 18 z kolei na Białorusi. Rok temu odbyło się uroczyste otwarcie obiektu, w którym miejsce do pracy znalazła wreszcie „Kresowianka” i w którym – co najważniejsze – dzieci mogą uczyć się języka polskiego. Nauka odbywa się po lekcjach w dni powszednie, a także w soboty i niedziele, w sumie uczy się 215 dzieci oraz grupa dorosłych (w tym także mąż pani

➔ str. 9

nazwiska!

Teresy, który pochodzi z mieszanej rodziny polsko-białoruskiej, wszystko po polsku rozumie, chodzi do kościoła na msze, ale mówi dość słabo).

— *U mnie wszyscy w rodzinie Polacy, babcie, dziadkowie, nawet mieliśmy okazję wrócić do kraju — wspomina p. Lipnicka — ale mąż powiedział: nie mogę zostawić mamy! I zostaliśmy.*

Pani Stefania jest wdową, sama mieszka w dużym domu po rodzicach męża, który trudno utrzymać z emerytury, bo ta w przeliczeniu wynosi ledwie 80 dolarów miesięcznie. Jeden syn mieszka w Mińsku z żoną i dwójką wnuków, drugi od 5 lat w Warszawie — mają z żoną obywatelstwo polskie, pracę, mieszkanie, jedna wnuczka studiuje języki, druga jeszcze się uczy. I choć tyle razy S. Lipnicka jeździła z zespołem do Polski, nigdy nie miała okazji odwiedzić syna w Warszawie. Było to dopiero możliwe w drodze powrotnej ze Świeradowa.

Pani Teresa też ma dwóch synów (i pięcioro dzieci), obaj w Mińsku, ale przynajmniej synowa z najmłodszą roczną wnuczką siedzi na macierzyńskim w Iwieniu. Ponadto ma sporą rodzinę w Polsce: ciocię w Gdyni, kuzynkę w Bydgoszczy, matkę chrzestną wnuczki w Warszawie, koleżankę ze szkoły powszechnej w Gdańsku. Jako prezes koła Wspólnoty często jeździ do Warszawy.

W czasach aktywności zawodowej obie panie były w sanatoriach radzieckich: koło Grodna i nieopodal Mińska. W polskich górach były po raz pierwszy. Podobał im się Dom Zdrojowy, gdzie miały elegancki pokój, hala spacerowa, nasze krajobrazy. Dużo spacerowały, a raz pojechały na wycieczkę na Zamek Czocha, skąd pani Teresa wywozi na pamiątkę dwudzielny liść z Drzewa Miłości. Bardzo chciały pojechać do Pragi, ale niestety nie miały wizy na Czechy.

Bo choć Polki — obie musiały mieć wizę na wjazd do Ojczyzny, a jedno, co dobre, to to, że konsul wydaje je od ręki i bezpłatnie.

Po zabiegach czują się odmłodzone i zdrowsze, wracają pełne wrażeń i nowych doznań.

— *Wrócić do Polski po 90 roku może by się i chciało — mówi pani Teresa — ale nie było możliwości dla tych z Białorusi. Pytaliśmy o to we Wspólnocie, więc nam odpowiedzieli, że państwo pomaga wrócić tylko tym z Kazachstanu*

— *Jak chodziliśmy na msze do kościoła w Świeradowie, słyszałam, że wszyscy śpiewają to samo, co my w Iwieniu. Aż się popłakałam ze wzruszenia, a jak jeszcze widzę u was takie same nazwiska, jak u nas, to tak miękko się człowiekowi robi na sercu...* — dodaje pani Stefania.

T. Sobol i S. Lipnicka w dniu wyjazdu zostały zaproszone na rozmowę do burmistrza Z. Szerepiuka, który żywo interesował się losem Polonii Białoruskiej.

(aka)

W drodze na Białą Kamień w Świeradowie

Złote plamy
w wąwozie zieleni
Seledynowe powietrze drga
W dole
ruchome płaty pól
i barwne klocki miasteczek —
— przestrzeń zasłaniająca wzrok
Wrzosa
niosą puszystą liliowość
prowadząc drogę
na granicę horyzontu

wrzesień 2004

Widok na Stóg Izerski

Tu las wspina się
ku grzbietowi
Schronisko śpi w liliowej mgłę
Wieża kościelne
dźwięk dzwonów
z szumem drzew kołyszą
Teraz
jestem bogatsza o spokój —
dzwonów i wiatru piosenkę
bliskość nieba
którego w oczach zmieścić nie potrafię...

wrzesień 2004

Autorką powyższych wierszy jest **Elżbieta Śnieżkowska-Bielak**, rodowita ciepliczanka, absolwentka wrocławskiej polonistyki, od kilkunastu lat mieszkająca w Gryfowie. Przez wiele lat uczyła polskiego w szkołach średnich w Gryfowie i Biedrzykowicach.

Od lat 60. zamieszczała swe wiersze w wielu czasopiśmie, a pierwszy indywidualny tomik pt. „Świątki ciszy” wydała w 1982 roku. Kolejne ukazały się w roku 1997 („Aluzje do serca”) i 2003 („Pomiędzy”).

W 2002 roku wydała książkę wspomagającą nauczanie gramatyki i ortografii w klasach I-III szkoły podstawowej „Językowy zawrót głowy”. W latach 2001-2003 opublikowała 17 poetyckich adaptacji bajek klasyków tego gatunku, jest też autorką libretta do sztuki muzycznej dla dzieci „Królowa deszczu”. Od roku jest członkiem Związku Literatów Polskich. W listopadzie br. ukazał się jej debiut prozatorski pt. „Weronika”.

SPROSTOWANIE

Komisja w konkursie „Zagroda 2004” na najładniejszą posesję Świeradowa Zdroju informuje, że wyróżnienie za akcent tropikalny w ogrodzie przy ul. Grunwaldzkiej mylnie przyznała Państwu Feckim, podczas gdy właścicielem krokodyla są Państwo Sautyczowie. Przepraszamy za pomyłkę.

ŚWIATEŁKO 2005

Jak co roku, przeprowadzony zostanie konkurs na najładniejszą iluminację świąteczno-noworoczną. Oceniamy w kategoriach: posesje z ogrodami, pensjonaty i — uwaga, nowa kategoria — balkony.

Rozstrzygnięcie konkursu do końca stycznia. Zapraszamy do zabawy!

IV Bal Charytatywny

Stowarzyszenie GODNE SPOŁECZEŃSTWO zaprasza wszystkich na IV KARNAWAŁOWY BAL CHARYTATYWNY, który odbędzie się w kawiarni Zdrojowej 29 stycznia 2005 roku. Całowity dochód z balu zostanie przeznaczony na cele statutowe Stowarzyszenia (w tym m.in. na dofinansowanie zakupu leków i sprzętu ortopedycznego, kosztów zabiegów i operacji, a także na wsparcie uczestnictwa dzieci i młodzieży w imprezach kulturalnych). Rezerwacji można dokonywać u p. Neli Kaliszczak w kawiarni Zdrojowej. ZAPRASZAMY!

Wszystko dla Czerniawy

Fundacja na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Świeradów-Czerniawa” w okresie między 17 lipca a 18 września br. zorganizowała i przeprowadziła zbiórkę publiczną w Czarcim Młynie przy ul. Lwóweckiej 5. Zbiórka polegała na przekazywaniu datków w gotówce do skarbon umieszczonych w młynie, a także na sprzedaży fotografii.

W sumie zebrano 480,25 zł — pieniądze te w całości zostaną przeznaczone na realizację zadań Fundacji związanych z promocją Czerniawy.

Małgorzata Gettner - prezes Fundacji

MIKOŁAJKI

Rada Rodziców organizuje Mikołaja — 6 grudnia 2004 r. na ulicy Zdrojowej w Świeradowie-Zdroju. Wszystkie dzieci zapraszamy na godz. 17³⁰.

STANDARDY ZIMOWEGO UTRZYMANIA DRÓG GMINNYCH

Świeradów Zdrój podzielono na dwa rejony:

Rejon I obejmuje miasto Świeradów, natomiast rejon II osiedle Czerniawa.

A. REJON I – MIASTO ŚWIERADÓW

Wykonawcą zimowego utrzymania dróg w rejonie I jest:

Konsorcjum które tworzą:

* **Firma Romuald Franckiewicz - Usługi Komunalne i Transportowe (jezdnie)** z siedzibą w Świeradowie-Zdroju przy ulicy Wyszyńskiego 11a/1 oraz

* **Zakład Budowlany, Utrzymanie Zieleni Mariusz Stachurski**, świadczący usługi komunalne (chodniki) z siedzibą w Świeradowie-Zdroju przy ulicy 11 Listopada 5.

W tym rejonie ustalono 2 rodzaje standardów:

STANDARD NR 1 – jezdnie o strategicznym znaczeniu komunikacyjnym dla przejezdności miasta.

Są to jezdnie, na których zabezpieczenie przed śliskością zimową powinno mieć miejsce niezwłocznie po wystąpieniu tego zjawiska, tj. maksymalnie do dwóch godzin, a w przypadku ciągłych opadów śniegu pierwsze odpłuzanie i posypanie środkami chemicznymi i uszorstniającymi musi nastąpić nie później niż po 2 godzinach, licząc od momentu rozpoczęcia opadu. Jezdnia musi zostać posypana na całej szerokości i odpłuzona co najmniej na 90 proc. szerokości. Dopuszcza się jedynie czasowe zaleganie błota pośniegowego do 4 godzin, licząc od chwili ustania opadu. Zwalczanie śliskości będzie odbywało się poprzez użycie piasku i środków chemicznych. W szczególnie trudnych warunkach atmosferycznych po uzyskaniu zgody zleciennodawcy (czyli Urzędu Miasta) dopuszcza się używanie szlaki.

Standard nr 1 obejmuje ulice: *Sienkiewicza, Zdrojowa, Parkowa, Konstytucji 3 Maja, Piastowska, Wyszyńskiego, Marii Skłodowskiej-Curie, dolny taras Domu Zdrzowego, przystanki PKS (ul. Wyszyńskiego, Grunwaldzka, Nadbrzeżna), Mickiewicza, Piłsudskiego, Górską, Korczaka, deptak łączący DW „Magnolia” z kawiarnią Domu Zdrojowego, Zakopiańska, Krótka, Willowa, Wczasowa, Słowackiego, Batorego, Żeromskiego, Kościelna, Orzeszkowej, Leśna, Dolna, Cmentarna, Strumykowa, Dojazdowa, Polna, Nad Basenem, Stokowa, Boczna, Stawowa, Dworcowa, Lipowa, Wiśniowa, Ratowników Górskich, Młodych Techników, Graniczna, Sosnowa od skrzyżowania z ulicą Lipową do ulicy Podgórznej, Konopnickiej, Zamknięta, alejki w parkach (poniżej Domu Zdrojowego).*

Dopuszczalne odstępstwa od standardu nr 1 po ustaniu opadów śniegu (dotyczy: jezdni, poboczy i chodników): zalegający luźny lub zajeżdżony śnieg, niezwalczona śliskość – 2 godz., zalegające błoto pośniegowe – 4 godz., gołoledź – 1 godz.

STANDARD NR 2 – jezdnie o lokalnym znaczeniu komunikacyjnym dla przejezdności miasta.

Są to jezdnie, na których likwidacja śliskości zimowej bądź pierwsze odpłuzanie i posypanie w przypadku opadów śniegu musi nastąpić nie później niż po trzech godzinach, licząc od momentu wystąpienia zjawiska. Jezdnia musi zostać odpłuzona na 90 proc. szerokości. Jezdnia na skrzyżowaniach i odcinkach o nachyleniu większym od 4 proc. winna być posypywana materiałem szorstkim. Zwalczanie śliskości winno być wykonywane przy użyciu piasku, materiałów chemicznych i szlaki.

Standard nr 2 obejmuje ulice: *Kręta, Nad Potokiem, Maruszów, B. Czecha, Stroma, Źródlana, Słoneczna, M. Dąbrowskiej, Asnyka, Wiejska, Osiedlowa, Podgórzna, Kolejowa, Sybiraków, Kopernika, Chopina, Myśliwska, Żwirki i Wigury, Dąbrowskiego,*

Mokra, Krucza, Sepia, Gołębia, Chrobrego, Głowackiego, Prusa, Zielona, Sosnowa od skrzyżowania z ulicą Lipową do ulicy Kolejowej, Bema, Kilińskiego, Sobieskiego, Kazimierza Wielkiego, Orla, Sowia, Pszczela, Jastrzębia, Dzika, Żabia, Jaskółcza, Zaułek, Wilcza, Gajowa, Cicha (dojazd do Cmentarza oraz osiedle Nadleśnictwa), Strażacka, Zacisze, Rolnicza, E. Plater, Spacerowa, Wyspiańskiego, Wolna, Brzozowa.

Dopuszczalne odstępstwa od standardu nr 2 po ustaniu opadu śniegu: zalegający luźny śnieg – 5 godz., zalegające błoto pośniegowe – 5 godz., występujące lokalne zasy i języki śniegowe – 5 godz.

Telefony kontaktowe: 0603/961877 – Romuald Franckiewicz, 0601/572213 – Mariusz Stachurski,

B. REJON II – OSIEDLE CZERNIAWA

Wykonawcą zimowego utrzymania dróg w rejonie II jest Zakład Usługowo-Handlowy Leopold Ochramowicz z siedzibą w Świeradowie-Zdroju przy ulicy Wierzbowej 4.

W tym rejonie ustalono 3 rodzaje standardów:

STANDARD 1 – jezdnie o strategicznym znaczeniu komunikacyjnym dla przejezdności miasta.

Obejmuje ulice: *Sanatoryjna, Izerska na odcinku od górnego przystanku PKS do skrzyżowania z ulicą Spokojną, ulica Górzysta na odcinku od Domu Zdrojowego do mostu przy sanatorium „Junak” (ulica Izerska nr 12).*

Dopuszczalne odstępstwa od standardu nr 1 - jak w Świeradowie.

STANDARD NR 2 – jezdnie o lokalnym znaczeniu komunikacyjnym dla przejezdności miasta.

Obejmuje ulice: *Nadrzeczna, Klubowa, Szkolna, Modrzewiowa, Długa (odcinek od drogi wojewódzkiej nr 538 do nie ruchomości nr 45), Sędziwa, Spokojna, Starowiejska, Wierzbowa, Młyńska, Strażacka (dojazd do sanatorium „Zameczek”), droga stanowiąca dojazd do DW „Samotna” (ulica Spadzista 2).*

Dopuszczalne odstępstwa od standardu 2 - jak w Świeradowie.

STANDARD NR 3 – jezdnie o lokalnym znaczeniu komunikacyjnym dla przejezdności miasta.

Są to jezdnie, na których likwidacja śliskości zimowej bądź pierwsze odpłuzanie i posypanie w przypadku opadów śniegu musi nastąpić nie później niż po 6 godzinach od momentu wystąpienia zjawiska. Jednia musi zostać posypana i odpłuzona na 90 proc. szerokości. W przypadku ciągłych opadów śniegu prace związane z odśnieżaniem i posypywaniem środkami uszorstniającymi muszą być prowadzone non stop, a całkowite odpłuzanie i sprzymowanie śniegu musi zostać wykonane nie później niż po 8 godzinach od ustania opadu. Na odcinkach ulic, gdzie nie ma miejsca na sprzymowanie śniegu, musi on być wywożony bezpośrednio w trakcie odśnieżania. Do likwidacji śliskości należy stosować wyłącznie piasek przesiany o ziarnistości do 2 mm, a środki chemiczne można stosować w niezbędnej ilości wyłącznie w przypadku tworzenia się lodowicy.

Standard nr 3 obejmuje ulice: *Izerska od skrzyżowania z ulicą Spokojną do skrzyżowania z ulicą Górzystą, Górzysta od mostu przy sanatorium „Junak” do skrzyżowania z ulicą Izerską, Łowiecka, Strażacka od skrzyżowania z ulicą Zacisze do skrzyżowania z ulicą Spokojną, Spokojna od skrzyżowania z ulicą Modrzewiową do skrzyżowania z ulicą Strażacką, Rolnicza od skrzyżowania z ulicą Sanatoryjną do skrzyżowania z ulicą Lwówecką, Sudecka (odcinki od drogi wojewódzkiej nr 361 do nieruchomości nr: 21B, 23, 23A, 26).*

BURMISTRZ MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

uprzejmie informuje, że od 29 listopada do 20 grudnia 2004 r. zostaną podane do publicznej wiadomości, poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego nr 15, wykazy niżej wymienionych nieruchomości przeznaczonych do zbycia:

A. w drodze bezprzetargowej na rzecz współwłaściciela nieruchomości:

– udział 1/2 części w nieruchomości zabudowanej, położonej w Świeradowie-Zdroju przy ul. Lwóweckiej 4, oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 3 AM 6 obr. I;

B. w drodze bezprzetargowej zbycie prawa własności gruntu na rzecz użytkowników wieczystych n/w nieruchomości:

- oznaczonej geodezyjnie nr 27/1 am 8 obr. I, położonej przy ul. Sudeckiej 23;
- oznaczonej geodezyjnie nr 20 am 5 obr. VI, położonej przy ul. Młodych Techników;
- oznaczonej geodezyjnie nr 17 AM 9 obr. IV, położonej przy ul. Zamkniętej;
- oznaczonej geodezyjnie nr 6 AM 6 obr. IV, położonej przy ul. Drogowej 17;
- oznaczonej geodezyjnie nr 73/1 AM 9 obr. IV, położonej przy ul. Piłsudskiego nr 8.

Osoby fizyczne i prawne, którym przysługuje udokumentowane prawo pierwszeństwa w jej nabyciu, powinny złożyć wniosek o nabycie wymienionych nieruchomości w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu.

7816343

Pod takim numerem w soboty, niedziele i święta w Zakładzie Gospodarki Komunalnej automatyczna sekretarka informuje, pod jakim numerem telefonu bieżący dyżur pełni pracownik ZGK. Natomiast w dni robocze po godzinach pracy stały dyżur pełni jeden z pracowników i w nagłych sprawach należy dzwonić do niego pod numer:

0604/904265

Dopuszczalne odstępstwa od standardu nr 3 po ustaniu opadów śniegu: zalegający luźny śnieg - 6 godz., zalegające błoto pośniegowe - 6 godz., występujące lokalne zasy i języki śniegowe - 6 godz.

Telefony kontaktowe: 7845527 oraz 0601/844901 – Leopold Ochramowicz, 7817071 – Referat Gospodarki Miejskiej, Inwestycji i Ochrony Środowiska

Zimowe utrzymanie dróg powiatowych na terenie naszego miasta (ulice: Sienkiewicza, Wyszyńskiego, Piłsudskiego, Sanatoryjna) jest realizowane na zasadzie porozumienia zawartego pomiędzy Starostwem Powiatowym w Lubaniu a Urzędem Miasta Świeradów-Zdrój. Droga stanowiąca ulicę Główną utrzymywana jest przez Powiatowy Zarząd Dróg w Lubaniu, tel. 6463750

Zimowe utrzymanie dróg wojewódzkich na terenie naszego miasta (ulice: Lwówecka, Sanatoryjna, Sudecka, Długa, Grunwaldzka, 11 Listopada oraz Nadbrzeżna) jest nadzorowane przez Obwód Drogowy w Gradówku.

Telefon kontaktowy: st. 7844276, kom. 0609/990926 – Ryśszard Młyńczyk.

Nadzór z ramienia Urzędu Miasta w Świeradowie-Zdroju nad realizacją zadania zimowego utrzymania dróg pełni podinspektor ds. Drogownictwa Andrzej Groński, tel. 7816970, 7817071.

BURMISTRZ MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

ogłasza pierwszy nieograniczony przetarg ustny na zbycie prawa własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej oznaczonej geodezyjnie jako działka:

nr 7 am. 7 obręb IV o powierzchni 6.356 m². Brak urzędzonej księgi wieczystej.

Cena wywoławcza – 234.300 zł + 22% VAT. Wadium – 20.000 zł. Ponadto nabywca poniesie koszty przygotowania nieruchomości do zbycia w wysokości 3.249 zł.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana położona przy ul. Zielonej, w niewielkiej odległości od centrum miasta. Kształt działki nieregularny, teren o zróżnicowanym poziomie, porośnięty licznym drzewostanem, w większości samosiejkami. Dojazd z dwóch stron drogą utwardzoną. Dostępne media: energia energetyczna, telefon, gazociąg i wodociąg.

Do czasu dozbrojenia terenu w pozostałe sieci infrastruktury technicznej przyszły nabywca zobowiązany zostanie do zorganizowania gospodarki wodno-ściekowej we własnym zakresie.

Obciążenia: przez teren działki biegnie sieć wodociągowa o średnicy 250 mm, linia energetyczna, telefoniczna i krótki odcinek sieci kanalizacji deszczowej. Nabywca zostanie zobowiązany do zachowania starego drzewostanu.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta przedmiotowa nieruchomość stanowi teren usług zdrowia i turystyki.

Przetarg odbędzie się 23 grudnia 2004 r. o godz. 11⁰⁰ w siedzibie Urzędu Miasta w Świeradowie-Zdroju (pokój nr 8) przy ul. Piłsudskiego 15.

Wadium należy wpłacać przelewem na konto Urzędu Miasta – nr 82 1090 1997 0000 0005 2802 3165 w Banku Zachodnim – WBK I/O Świeradów-Zdrój – do 20 grudnia 2004 r.

Za zgodną z terminem podanym w ogłoszeniu ustala się datę uznania konta Urzędu Miasta.

Wadium zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. W przypadku uchylania się zwycięzcy przetargu od zawarcia umowy notarialnej wadium nie podlega zwrotowi.

Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie przebrane na wskazany przed przetargiem nr konta bankowego w terminie 3 dni roboczych od daty zakończenia przetargu.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Referacie Geodezji, Gospodarki Gruntami i Budownictwa (pok. nr 8) UM, tel. 78 17 558.

www.swieradowzdroj.pl

e-mail: grunty_swier@poczta.onet.pl

Numer do Strażnika Miejskiego**0603/957619**

czynny jest przez całą dobę! Pod numer ten można zgłaszać wszelkie uwagi, wnioski i spostrzeżenia dotyczące szeroko rozumianego porządku publicznego w mieście. Uwagi można także wysyłać pod adres poczty elektronicznej:

sm_swieradow@op.pl

Notatnik Szkolny

Gazetka Miejskiego Zespołu Szkół w Świeradowie Zdroju

www.mzs-swieradow.org.pl NUMER 10/2004 e-mail:admin@mzs-swieradow.org.pl

11 Listopada

Święto 11 listopada zawsze w naszej szkole było obchodzone bardzo uroczysto. Tegoroczną akademię przygotowała klasa IIB Gimnazjum pod czujnym okiem Jacka Simińskiego, wraz z chórem pod kierunkiem Dominika Dembińskiego. Uczniowie w ciszy i całkowitym skupieniu wysłuchali i obejrzeni inscenizację. Wspaniały śpiew Szczepana Dembińskiego wprowadził słuchaczy w nastrój nostalgii, smutku i wzruszenia. Pięknie na trąbce grał Jędrzej Tomczyk, a utwory wykonywane na dawnych instrumentach przez gimnazjalistów zapierały dech w piersiach. Jedną z najbardziej wyrazistych scen było rozdarcie ówczesnej mapy Polski przez żołnierzy trzech zaborczych państw. Uczniowie recytujący tekst byli ubrani na czarno, z czarnymi flagami żałoby w rękach, jednak gdy pokazano całą trudną drogę do zdobycia niepodległości,

uczniowie, ubrani już na biało, wymachiwali naszymi narodowymi flagami.

Podziękowanie młodzieży i nauczycielom za wspaniałe i wzruszające przedstawienie złożyła – w imieniu władz samorządowych - Sylwia Błaszczyk, Sekretarz Miasta. My też gratulujemy wszystkim uczniom i ich opiekunom, którzy uzmysłowili nam, co to jest walka o niepodległość, i pokazali, że tym, którzy w niej brali udział, należy się najwyższy szacunek i pamięć.

(RM)

W imieniu wychowanków i pracowników Przedszkola Miejskiego pragnę podziękować Państwu Barbarze i Wiesławowi Buczyńskim – za pomoc okazaną w formie zakupu materiałów potrzebnych do odnowienia naszej placówki.

Anita Steiner - dyrektor przedszkola

Żyj zdrowo

W dbałości o własne zdrowie i sprawność fizyczną uczniowie Miejskiego Zespołu Szkół wraz z rozpoczęciem roku szkolnego aktywnie startują w wielu zawodach organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy. Oprócz ewidentnych korzyści płynących z czynnego spędzania czasu osiągają sukcesy, które warto zaprezentować czytelnikom „Notatnika...”.

Imprezą, w której po raz pierwszy w historii szkoły starowaliśmy, były „Rowery Górskie” (na zdjęciu). Do Wałbrzycha, gdzie odbył się finał wojewódzki, pojechało dwóch uczniów gimnazjum: Michał Jurewicz i Miłosz Lipnicki. Na trasie liczącej 5,5 km usytuowanej wokół stadionu „Górni Zagłębia” zjawili się 93 najlepszych uczniów-kolarzy z Dolnego Śląska. Ba-

ardzo dobrze zaprezentował się Michał, potwierdzając swój talent w tej dyscyplinie. Po zaciętych i emocjonujących zmaganiach w czasie trwania wyścigu, wywalczył wysokie 6 miejsce w województwie. Sam Michał stwierdził, że wynik mógłby być jeszcze lepszy, gdyby trasa była dłuższa, on bowiem najlepiej czuje się w maratonach i osiąga w nich największe sukcesy. Dobrze zaprezentował się Miłosz, zajmując 35 miejsce.

Tradycyjnie dyscypliną sportową, w której jesienią odbywa się najwięcej zawodów szkolnych, jest lekkoatletyka. Największy sukces od-

nieśliśmy w „Lekkoatletycznym Pucharze Jean Huberta”, gdzie drużyna chłopców z gimnazjum w składzie: Łukasz Lech, Kamil Bodzoń, Robert Fido, Tomasz Buchała, Mariusz Przybyło i Damian Paluch - zajęła 2 miejsce w powiecie. Miejsce niżej została sklasyfikowana ekipa dziewcząt w składzie: Agata Półtorak, Sara Funken, Joanna Tomczyk, Kamila Burawska, Patrycja Głozak i Emilia Mosiewicz. Na wysokich miejscach uplasowali się nasi uczniowie w „Indywidualnych Biegach Przełajowych”. Wicemistrzami powiatu zostali: Robert Fido w biegu na dystansie 2000 m (w kategorii gimnazjów) oraz Robert Sawicki w biegu na tym samym dystansie (szkoły średnie). Brązowe medale wywalczyły: Zuzanna Bronicka – 900 m (szkoły podstawowe), oraz Agata Półtorak – 1400 m (gimnazja).

Gorsze wyniki w porównaniu z poprzednimi latami odnieśliśmy w „Sztafetowych Biegach Przełajowych”. Najwyższe miejsce osiągnęły dziewczęta ze szkoły podstawowej, które zajęły 4 miejsce w powiecie (Kamila Urbańczyk, Zuzanna Bronicka, Monika Stasiak, Sandra Szumlas, Anna Rzeźnik, Elżbieta Chmiczuk, Kamila Kaczmarek, Martyna Tomczyk, Joanna Chwaszcz, Noemi Strózik, Anna Lęba). Ich starsze koleżanki z gimnazjum wywalczyły 5 miejsce. Natomiast chłopcy ze szkoły podstawowej zostali sklasyfikowani na 8 miejscu, a z gimnazjum – na 7.

Zakończyły się rozgrywki w piłce nożnej. Bardzo dobrze zaprezentowali się chłopcy z gimnazjum, którzy po przebrnięciu eliminacji powiatowych (wykluczając z gier gimnazja z: Włosienia, Leśnej i Olszyny) dotarli do finału.

► Niestety w meczu o pierwsze miejsce przegrali z Gimnazjum Nr 3 Lubań i ostatecznie zajęli 2 miejsce w powiecie. Drużyna występowała w składzie: Bartosz Śmiechowicz, Robert Fido, Piotr Pelc, Kamil Kazimierski, Aleksander Michalak, Adam Siemaszkiewicz, Łukasz Lech, Łukasz Krawczyk, Kamil Bodzoń, Damian Paluch, Łukasz Paluch, Michał Rojek, Jarosław Węglowski, Sylwester Sobiesiak, Dariusz Kurant, Robert Romanowski.

na sportowo

Obecnie w trakcie są rozgrywki w piłce koszykowej, wyniki zaprezentujemy w jednym z następnych wydań „Notatnika...”.

Więcej informacji na temat sportu szkolnego można uzyskać na stronie internetowej szkoły, gdzie oprócz relacji z zawodów międzyszkolnych zamieszczane są informacje z rozgrywek szkolnych oraz zdjęcia uczniów reprezentujących MZS w zawodach sportowych.

Mirosław Kijewski

Marię Skłodowską zna cały świat...

... najbardziej jednak uczniowie naszej szkoły, która nosi imię tej wybitnej uczoney, laureatki dwóch nagród Nobla, pierwszej w historii kobiety, która została profesorem Sorbony. Z okazji 137 rocznicy urodzin, która minęła 7 listopada, uczniowie klas I i II b przygotowali okolicznościowy program artystyczny przypominający szczegóły życia M. Skłodowskiej-Curie. Pozostałe klasy udekorowały swoje sale i korytarz szkoły informacjami, rysunkami i zdjęciami z życia wielkiej uczoney.

Uwieńczeniem tygodnia poświęconego patronce był konkurs wiedzy dla uczniów, który wyłonił najlepszych z najlepszych, a finałowe miejsca zajęli: R. Bronicki, K. Ryś, P. Kolendo, B. Bernacka, E. Pachciarek, A. Kiedrzyń, A. Półtorak, E. Maguda, M. Taracha, M. Brzostowska. Dyplomy dla laureatów wręczono na uroczystym apelu z okazji rocznicy Odzyskania Niepodległości, w dniu kiedy wspominaliśmy bohaterskie losy naszej Ojczyzny i tych, którzy torowali drogę do niepodległości.

Należy przypomnieć, że Marii Skłodowskiej dane było się urodzić w czasach walki o niepodległość i dlatego pierwszy z odkrytych pierwiastków nazwała polonem na cześć Polski, w której się urodziła, wychowała i za którą tęskniła przebywając we Francji.

Teresa Fierkowicz

Kto nas uczy (VII)

Izabela Salawa uczy w szkole podstawowej od 1994 r. Jej główny przedmiot to nauczanie zintegrowane w klasach I-III, uczy również informatyki w SP i gimnazjum. Pani Iza nie jest rodowitą świeradowianką, gdyż pochodzi z Mirska (z czego jest bardzo dumna). W Świeradowie mieszka od ponad 8 lat i – jak sama twierdzi – jest jej tu dobrze. Uwielbia jeździć i chodzić na wycieczki z uczniami. Uważa, że w szkole panuje atmosfera koleżeństwa oraz wzajemnej pomocy, tak wśród nauczycieli, jak i uczniów. Organizuje liczne dyskoteki, zabawy z niespodziankami, akcje charytatywne, uroczyste apele w ramach opieki nad małym samorządem. Prowadzi szkolne kółko PCK. Inicjuje także zbiórki owoców leśnych przekazywanych później do koła łowieckiego – na zimowe dokarmianie zwierząt.

W ramach projektu ekologicznego uczestniczy wraz z klasą w zbiorach surowców wtórnych. Na długich przerwach przygotowuje gry i zabawy, by wszystkie maluchy mogły bezpiecznie spędzić czas, równocześnie będąc cały czas pod „surowym” okiem pani Izy.

Jej praca w samorządzie wraz z Teresą Fierkowicz zaowocowała otrzymaniem zestawu nagłaśniającego od Rady Rodziców. Dzięki pomocy rodziców udało się w szkole utworzyć wypożyczalnię strojów karnawałowych, wykorzystywanych także na uczniowskich przedstawieniach.

Pani Iza w swojej pracy stara się wykorzystywać aktywne metody nauczania, takie jak np. „dzień dobrego jedzonka”, w którym maluchy przygotowywały w szkole i w domu różne potrawy i odpowiednio je prezentowały i podawały.

Izabela Salawa nie potrafi się nudzić, twierdzi, że życie jest zbyt krótkie i szkoda czasu na nudę. Większość wolnych chwil stara się spędzać z rodziną, dbając z nią o wygląd swojego pięknego ogrodu. Nigdy do końca nie jest zadowolona z efektów pracy i zawsze coś upiększa. W domu ma bernardyna imieniem Ben oraz akwarium z rybkami. Jest kobietą potrafiącą zrobić prawie wszystko, np. wbić gwoźdź bez „auu”. Najlepiej odpoczywa w okresie wakacji nad morzem, gdzie w cichym ustronnym miejscu, którego nie ma na mapie, oddaje się słodkiemu lenistwu w promieniach słońca. Jest postrzegana jako osoba konkretna, mającą głowę pełną pomysłów, a co najważniejsze – nie boi się nowych rozwiązań i jeżeli tylko uzna je za przydatne, natychmiast wprowadza w życie.

RM

MUZYCZNA LEKCJA NR 2

W trakcie poprzedniej lekcji poznaliśmy nazwy i położenie białych klawiszy na klawiaturze. Dziś poznamy odpowiadające im dźwięki zapisane na pięciolinii pod postacią nut.

Pięciolinia – to podstawowy element pisma nutowego. Składa się z pięciu równoległych linii poziomych, na których umieszcza się znaki pisma nutowego (m.in. nuty).

Nuta – to graficzny obraz dźwięku. Określa jego wysokość (częstotliwość drgań), nazwę i położenie na pięciolinii i klawiaturze. Uderzając klawisze w kierunku prawym (w górę) – odpowiadające im dźwięki są coraz wyższe. W kierunku odwrotnym – w dół (w lewo) coraz niższe.

Nuty zapisywane są na **pięciolinii** oznaczonej na jej początku tzw. kluczem. Dziś poznamy klucz wiolinowy (skrzypcowy), zwany też kluczem G, bowiem od drugiej linii, na której leży nuta „g”, zaczyna się jego pisownia.

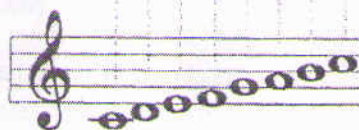
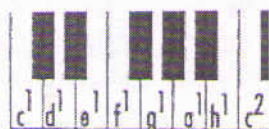
Na pięciolinii obok 5 linii są też cztery pola – to przestrzenie między liniami. Linie i pola liczymy od dołu do góry, podobnie jak piętra w budynkach.

Nuty leżą też na liniach dodanych dolnych i górnych oraz pomiędzy nimi. O tak położonych nutach będziemy się uczyć na następnych lekcjach. Dziś poznamy tylko jedną z nich – nutę leżącą na pierwszej linii dodanej dolnej i nazywającą się „c¹”. Jest to dźwięk „c” z oktawy rozkresłej (w odróżnieniu od c², c³, c⁴ i innych). Na fortepianie i pianinie „c” leży blisko środka klawiatury. Na keyboardzie i syntezatorze jest to z zasady trzecie „c”, licząc od lewej strony w kierunku prawym.

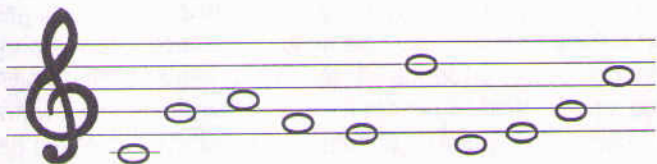
Cała oktawa rozkresła wygląda tak:

Określimy położenie poszczególnych dźwięków na pięciolinii.

jednocześnie pierwszym dźwiękiem oktawy dwukresłej.

Postaramy się samodzielnie określić położenie niżej zapisanych nut oraz zagrać (uderzyć odpowiednie klawisze) odpowiadające nutom dźwięki.

Zadanie:

1. Naucz się w miarę szybko odczytywać nazwy nut i uderzać odpowiadające im klawisze w poznanej dzisiaj oktawie rozkresłej;

2. Weź książkę do muzyki i postaraj się zagrać i odczytać poznane dzisiaj nuty (choć mogą zapisane inaczej),

np.:

W grudniowej lekcji poznamy niektóre wartości nut (ich zapis i czas trwania), a w styczni zagramy już proste melodie.

Michał Mokrzycki

Piosenka Pana Michała ⁽¹⁾

DLA BABCI

Country pop

Sl.: autor nieznany
Muz.: Michał Mokrzycki

1. Jestem jeszcze mały,
bo pięć latek mam,
pozwól, że ci, Babciu,
tylko buzi dam.
Za wszystkie ciasteczka,
piosenki i za wiersz,
dam ci swe maleńkie
serce, uśmiech też
Refren:
La la la la la.
Serce, uśmiech też (*bis*)

Słońca złoty krąg.

Refren:

La la la la la.

Słońca złoty krąg (*bis*).

2. Kiedy będę duży,
Więcej miał też lat,
Zerwę na „Dzień Babci”
Najpiękniejszy kwiat.
Skoczę po zakupy
Przez skrzyżowań sto,
Kupię gwiazdkę z nieba,

3. Kiedy już dorosnę
Za dwadzieścia lat,
skończy medycynę
Wnuczek twój, bo chwat.
Na każdą chorobę
Lek czy zioła kwiat
Doktor – wnuk przepisze...
Refren:
La la la la la.
Babciu, żyj sto lat (*bis*).

Piosenka „Dla Babci” rozpoczyna cykl rodzinnych piosenek o i dla naszych najbliższych: mamy, taty, babci, dziadka, siostry, brata, cioci itd.

Rodzinne piosenki zostaną wykonane na koncercie dla mieszkańców naszego miasta zatytułowanym „Dzień rodziniki”, który zorganizujemy po zakończeniu rodzinnego cyklu.

Piosenka „Dla Babci” przeznaczona jest dla dzieci w wieku 5-10 lat. Zaśpiewajmy ją naszym Babciom 21 stycznia 2005 r.

W powyższym utworze zamiast słów „bo pięć latek mam” można śpiewać „bo sześć latek...”, „bo siedem latek”...

MM

Halo, taxi!

Ponieważ w mieście nie ma już postoju taksówek na dawnym dworcu PKS, a taksówkarze stracili możliwość przyjmowania zgłoszeń telefonicznych na aparacie stacjonarnym TP SA, prezentujemy numery komórkowe, pod którymi właściciele taxi oczekują na wezwanie:

T. Aficki	–	0604/499175
S. Garsztecki	–	0601/566304
J. Mackiewicz	–	0603/314785
M. Sojka	–	0606/670137
M. Szarpała	–	0601/797592

USŁUGI BHP

Specjalista ds. BHP pomaga w wykonaniu obowiązków nałożonych na pracodawców przepisami prawa pracy i zaleceniami instytucji kontrolnych.

Pracownia czynna w dni powszednie w godz. 16⁰⁰–20⁰⁰. Możliwe stałe doradztwo i przyjazd do klientów w innej porze

ZAKŁAD DORADCZO-USŁUGOWY

„SŁUŻBA BHP” Dariusz Rymaszewski

ul. Cicha 3/2, Świeradów-Zdrój

tel./fax 78 16 776, tel. kom. 0509/012 841

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam działki budowlane:

- 75 arów przy ul. 11 Listopada, uzbrojoną, z pozwoleniem na budowę;
- 53 ary na stoku przy ul. Spokojnej.

Tel. 0608/308649.

*

Licencjonowany zarządca nieruchomości zaprasza wspólnoty mieszkaniowe do współpracy.

Tel. 0691/759 530

Tour Salon 2004

dok. ze str. 16

Zainteresowaniem cieszyły się też „Skarby Ziemi Lubańskiej”, wydane przy współudziale gmin należących do Powiatu Lubańskiego.

Pytania ze strony turystów dotyczyły możliwości wypoczynku, standardu bazy turystycznej, cen w obiektach hotelarskich, sieci komunikacyjnej oraz połączeń komunikacyjnych i możliwości dojazdu. Młodzież pytała głównie o możliwości aktywnego wypoczynku w mieście i okolicach. Gości targowych interesowały też szczególnie zbliżającego się sezonu narciarskiego i możliwości uprawiania sportów zimowych w Świeradowie-Zdroju, pytano także o wyznaczone trasy rowerowe oraz oznakowane szlaki piesze.

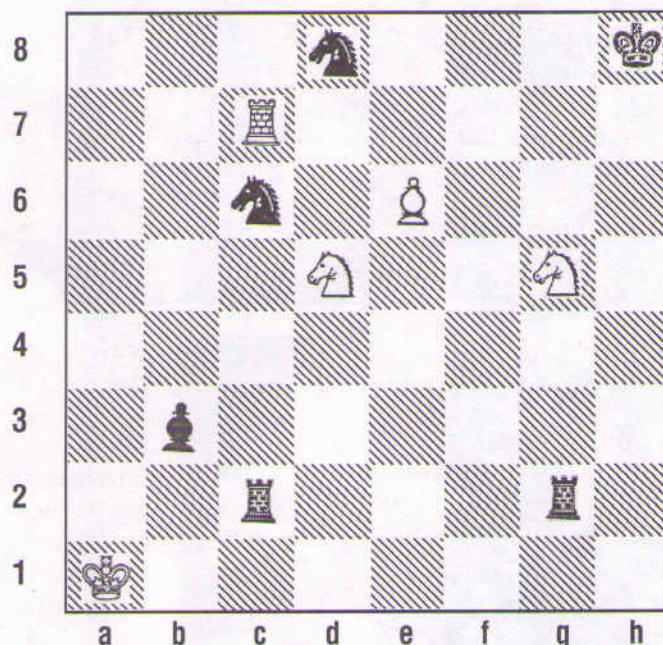
(MH)

Sieć poszerza pole

Uwaga, mieszkańcy ulic: Kolejowej, Lipowej, Sosnowej, Wiśniowej i Brzozowej – firma „Info-Tom” proponuje Państwu tani stały dostęp do Internetu oraz podpięcie do miejskiej sieci lokalnej SWIERNET. Opłata miesięczna tylko 40 zł.

Zainteresowanych naszą usługą mieszkańców wymienionych ulic, a także ulicy Zdrojowej i okolic prosimy o kontakt – tel. 0502/258253 lub 0606/913072.

Szach i mat (12)

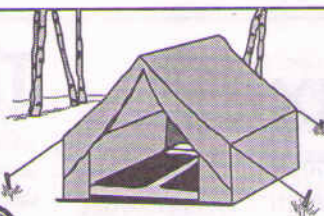
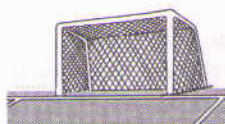

Zadanie dzisiejsze polega na rozwiązaniu końcówki, w której białe zaczynają i dają mat w pięciu posunięciach. Rozwiązania należy składać do 20 grudnia 2004 r. w MBIT, ul. Zdrojowa 10, lub w pensjonacie SZACH-MAT, ul. Słoneczna 2.

Wrześnieowego zadania nikt prawidłowo nie rozwiązał, w wyglądało ono tak: 1. Hf1 + Gg1; 2. Hf3 + G:f3; 3. G:f3 - mat (proste i łatwe)

„Notatnik Świeradowski”. Wydawca: Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój. Redaktor naczelny: Adam Karolczuk (tel. 7817140; 0661/784827). Nakład: 600 egz. Druk: Zakład Poligraficzny, Jelenia Góra, ul. Ptasia 18/2, tel. 75 363 43. Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora – do ewentualnej wiadomości redakcji oraz zdjęcia można składać w Miejskim Biurze Informacji Turystycznej ul. Zdrojowa 10, tel. 7816350, fax 7816100; e-mail: karol50@interia.pl; it@swieradowzdrój.pl. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

Świeradów w INTERECIE – <http://www.swieradowzdroj.pl> / <http://www.karkonosze.it.pl>

Tour Salon 2004

W dniach 20-23 października br. już po raz piętnasty odbył się Międzynarodowy Salon Turystyczny „Tour Salon” w Poznaniu, w tym roku pod patronatem Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej.

Świeradów-Zdrój, jako jeden z 551 wystawców, promował się wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Lubaniu i Zamkiem Czocho na stoisku organizowanym przez Dolnośląską Organizację Turystyczną.

Stoisko obsługiwane było przez Dorotę Marek-Miakienko i Monikę Hajny, pracownice referatu ds. turystyki, kultury i sportu Urzędu Miasta (fot. obok).

Idea świeradowskiej ekspozycji była promocja miasta, jako miejscowości turystyczno-uzdrowskiej. Na naszym stoisku prezentowane były materiały informacyjne o mie-

Nie jest źle

Tabela końcowa rozgrywek seniorów w gr. II klasy A po rundzie jesiennej sezonu 2004/05 przedstawia się następująco:

1	KS-L.Z.S. STARA KAMIENICA	33	30	14
2	KWISA ŚWIERADÓW ZDRÓJ	29	35	18
3	COSMOS RADZIMÓW	28	41	13
4	PIAST DZIWISZÓW	28	40	
5	WŁÓKNIARZ LEŚNA	24	37	17
6	ORZEŁ PLATERÓWKA	19	33	18
7	SKALNIK RĘBISZÓW	19	25	21
8	POGOŃ MARKOCICE	18	36	27
9	STELLA LUBOMIERZ	17	36	34
10	GRANICA MIŁOSZÓW	16	20	31
11	CZARNI STRZYŻOWIEC	15	21	26
12	L.Z.S. SOBOTA	7	13	41
13	LECHIA PIECHOWICE	6	7	39
14	ZRYW UBOCZE	3	16	67

W tej klasie rozgrywek w rundzie jesiennej stoczono 91 piłkarskich pojedynków, w których strzelono łącznie 390 bramek, co daje średnio na jeden mecz – 4,29.

48 meczów wygrali gospodarze, 32 – goście, 11 razy spotkania zakończyły się remisem (dane z OZPN w Jeleniej Górze).

Z notatnika kierownika

Przedostatni mecz w rundzie jesiennej rozegraliśmy u siebie ze Stellą Lubomierz. Do przerwy prowadziliśmy 1:0 po голу Pawła Patynko, który tym samym po raz pierwszy w tym sezonie wpisał się na listę strzelców. W II połowie dla naszego zespołu bramki zdobywali Wojtek Ostrejko z rzutu karnego, po faulu na Łukaszu Radziuku, a zwycięskiego gola nasz nowy kapitan - Marian Sobolewski. Końcowy wynik – 3:2. Po tym spotkaniu jesteśmy wiceliderem grupy, tracąc do lidera tylko 1 punkt.

Pomimo porażki 0:1 z Orłem Platerówka na wyjeździe w ostatniej kolejce – zachowaliśmy 2 miejsce w grupie. W meczu nie grało aż 4 podstawowych zawodników, co było pewnym zaskoczeniem, a na pewno miało wpływ na końcowy wynik. Pomimo to obecni na boisku zawodnicy włożyli w grę wiele serca i woli walki. Za to im dziękuję.

W grudniowym wydaniu „Notatnika...” serdecznie zapraszam Czytelników do zapoznania się z podsumowaniem sezonu.

Tomasz Miakienko

Gościem stoiska był burmistrz Zbigniew Szereniuk (obok Aneta Sobolewska ze Starostwa Powiatowego w Lubaniu)

„Izerska Chata” oraz Pensjonat „Samotna”. Szczególną popularnością cieszyły się oferty: uzdrowska, „Czeszki i Słowaczki” oraz „Izerskiej Chaty”.

ście, takie jak folder „Świeradów-Zdrój – Dolina Młodości”, wydany przez Urząd Miasta oraz ulotki informacyjne dostarczone przez gestorów bazy turystycznej i hotelowej: „Uzdrowsko Świeradów-Czeraniawa”, „Czeszka i Słowaczka”, „Park-Hotel”, „Malwa”, Pensjonat „Na Stoku”, Hotel „Mala-chit”, „Flins”,

dok. na str. 15